

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 852

Warszawa, 5 września 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Norberta Kaczmarczyka.

(-) Piotr Apel; (-) Wojciech Bakun; (-) Elżbieta Borowska; (-) Józef Brynkus; (-) Barbara Chrobak; (-) Paweł Grabowski; (-) Norbert Kaczmarczyk; (-) Andrzej Kobylarz; (-) Paweł Kukiz; (-) Piotr Liroy-Marzec; (-) Maciej Masłowski; (-) Robert Mordak; (-) Błażej Parda; (-) Jarosław Porwich; (-) Stefan Romecki; (-) Tomasz Rzymkowski; (-) Jarosław Sachajko; (-) Krzysztof Sitariski; (-) Paweł Skutecki; (-) Paweł Szramka; (-) Agnieszka Ścigaj.

USTAWA

z dnia 2016r.

**o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych
oraz niektórych innych ustaw**

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 1998 r. Nr 162 poz. 1118¹ ze zm.) po art. 75 dodaje się art. 75a w następującym brzmieniu:

„Art. 75a 1. Osobie, która pełniła co najmniej przez 20 lat aktywną służbę w ochotniczej straży pożarnej, przysługuje dodatek do emerytury.

2. Dodatek, o którym mowa w ust. 1, wynosi 20 zł za każdy udokumentowany rok aktywnej służby w ochotniczej straży pożarnej.

3. Przez aktywną służbę w ochotniczej straży pożarnej należy rozumieć służbę trwającą łącznie 20 lat podczas której ubezpieczony brał udział w co najmniej połowie wszystkich akcji jednostki w której służbę pełnił.

4. Wójt gminy właściwy dla siedziby jednostki ochotniczej straży pożarnej w której ubezpieczony pełnił służbę na wniosek ubezpieczonego wydaje zaświadczenie o okresie trwania służby ubezpieczonego, ilości akcji ratowniczych w których brał udział w czasie pełnienia służby oraz o ilości akcji ratowniczych danej jednostki ochotniczej straży pożarnej w czasie pełnienia służby przez ubezpieczonego.

5. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze rozporządzenia określi formularz informacji składanej przez ubezpieczonego o przysługującym mu dodatku o którym mowa w art. 75a mając na względzie zapewnienie prawidłowego naliczenia wysokości emerytury.”

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 748, 1240, 1302, 1311.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U.1991 Nr 7 poz. 24²) w art. 27 po ust. 5 dodaje się ust. 6, 7, 8, 9 oraz 10 w następującym brzmieniu:

„6. Osobie, która pełniła co najmniej przez 20 lat aktywną służbę w ochotniczej straży pożarnej przysługuje dodatek do emerytury. Dodatek do emerytury przysługuje ubezpieczonemu, który przez co najmniej 20 lat pełnił aktywną służbę w ochotniczej straży pożarnej.

7. Dodatek, o którym mowa w ust. 6, wynosi 20 zł za każdy udokumentowany rok aktywnej służby w ochotniczej straży pożarnej.

8. Przez aktywną służbę w ochotniczej straży pożarnej należy rozumieć służbę trwającą łącznie 20 lat podczas której ubezpieczony brał udział w co najmniej połowie wszystkich akcji jednostki w której służbę pełnił.

9. Wójt gminy właściwy dla siedziby jednostki ochotniczej straży pożarnej w której ubezpieczony pełnił służbę na wniosek ubezpieczonego wydaje zaświadczenie o okresie trwania służby ubezpieczonego, ilości akcji ratowniczych w których brał udział w czasie pełnienia służby oraz o ilości akcji ratowniczych danej jednostki ochotniczej straży pożarnej w czasie pełnienia służby przez ubezpieczonego.

10. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w drodze rozporządzenia określi formularz informacji składanej przez ubezpieczonego o przysługującym mu dodatku o którym mowa w art. 75a mając na względzie zapewnienie prawidłowego naliczenia wysokości emerytury.”

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

² Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 704, 1066, 1217, 1268, 1506, 1649, z 2016 r. poz. 50

U Z A S A D N I E N I E

Projektowana ustawa ma na celu wprowadzenie dodatków do emerytur dla osób zasłużonych w działalności ochotniczej straży pożarnej.

W Polsce większość ochotniczych straży pożarnych zrzeszona jest w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych, który jest ogólnopolskim, samorządnym, trwałym stowarzyszeniem reprezentującym interesy jednostek ochotniczej straży pożarnej. Ochotnicze straże pożarne funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 – Prawo o stowarzyszeniach ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej, a ich szczegółowe zadania oraz organizację określają ich statuty. Ochotnicze straże pożarne funkcjonują w Polsce jako stowarzyszenia i stanowią istotną część sektora pozarządowego.

Ochotnicze straże pożarne są ważnym elementem służby publicznej, pod której sztandarami obywatele zaprawiają się do dyscypliny i pogłębiają swoje poczucie obowiązku i poświęcenia. Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 roku członek Ochotniczej Straży Pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę, otrzymuje ekwiwalent pieniężny za każdą godzinę udziału w akcji ratowniczej lub szkoleniu - wysokość ekwiwalentu ustala gmina – górną granicą jest wysokość 1/175 przeciętnego, miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Ekwiwalent ten jest wypłacany niezależnie od tego, czy członek OSP jest osobą zatrudnioną, prowadzącą działalność gospodarczą, rolnikiem, bezrobotnym itp. Jednakże, ekwiwalent ten w części gmin funkcjonuje tylko formalnie – często strażacy świadomie rezygnują z jego otrzymywania. Gminy posiadają jedną pulę pieniędzy na utrzymywanie gotowości bojowej jednostki ochotniczej straży pożarnej, z której wypłacany jest również ekwiwalent dla strażaków, którzy mają świadomość, że pobierając ekwiwalent pomniejszają przeciwpożarowy budżet gminy. Dlatego strażacy często zrzekają się przysługujących im środków na rzecz macierzystej jednostki.

W ocenie projektodawców, taki stan rzeczy jest dla członków ochotniczych straży pożarnych niekorzystny, ponieważ pełniona przez nich służba wiąże się nie tylko z uczestnictwem w akcjach, ale także z koniecznością odpowiedniego przygotowania fizycznego do niej, a także koniecznością wygospodarowania czasu wolnego, który mogliby przecież przeznaczyć

choćby na odpoczynek. Dodatkowo podjęcie się służby w ochotniczej straży pożarnej wiąże się dla nich z szeregiem obowiązków i pełną gotowością do podjęcia odpowiednich działań co wymaga dużego poziomu dyspozycyjności.

W tym miejscu wskazać należy, że członkowie ochotniczych straży pożarnych nie angażują się jedynie w ratownictwo przeciwpożarowe. Ochotnicze straże pożarne aktywne są też na innych polach, takich jak ochrona środowiska, sport, edukacja i wychowanie czy kultura. Jednostki ochotniczych straży pożarnych prowadzą lokalne działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego, ochrony lasów, rezerwatów przyrody, parków narodowych, ogrodów miejskich, ochrony zasobów naturalnych. Wiele jednostek prowadzi zajęcia w zakresie kultury fizycznej i sportu, organizują zawody sportowe oraz prowadzą obiekty sportowe, organizują imprezy turystyczne i rekreacyjne. Wiele z nich podejmuje również działalność hobbystyczną, prowadząc kluby i koła zainteresowań w tym różnego rodzaju zajęcia o charakterze edukacyjnym i wychowawczym. Również w dziedzinie kultury i sztuki ochotnicze straże pożarne wykazują dużą aktywność organizując lokalne wydarzenia kulturalne – święta, festyny czy festiwale podtrzymujące tradycję i kulturę ludową. Za taką działalność, wykonywaną poza akcjami ratowniczymi lub szkoleniami, strażakom nie przysługują żadne świadczenia pieniężne.

Zaangażowanie członków ochotniczych straży pożarnych w pełnienie służby jest godne podziwu i często wiąże się ze sporym obciążeniem psychicznym i fizycznym. Wobec tego, w ocenie projektodawców, wprowadzenie dodatku do emerytury dla członków ochotniczych straży pożarnych w wysokości 20 zł za każdy rok pełnionej przez nich aktywnej służby będzie wyrazem szacunku i uznania dla ich oddanej służby. Wprowadzenie dodatku do emerytury dla osób pełniących służbę w OSP, będącą honorową działalnością zostanie docenione nie tylko poprzez uznanie i wdzięczność obywateli, ale również w formie finansowej. Dodatek do emerytury ma za zadanie w pewien sposób wynagrodzić im wieloletnią służbę i działalność na rzecz lokalnych społeczności.

Art. 29 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej wprowadza generalną zasadę, iż koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne, środków własnych podmiotów, o których mowa w art. 17 tejże ustawy, które to podmioty uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych na utworzenie jednostki ochrony przeciwpożarowej.

W Polsce działa około 16 012 jednostek ochotniczej straży pożarnej które zrzeszają blisko 379 892 osób. Niniejszy projekt wpłynie więc na budżet Skarbu Państwa w zakresie angażowania środków, którymi dysponują Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Jednakże trzeba zaznaczyć, że liczba zarejestrowanych członków ochotniczych straży pożarnych nie jest równa liczbie osób aktywnie pełniących służbę w jednostkach. Najczęściej dzieje się bowiem tak, że tylko część zrzeszonych osób faktycznie angażuje się w życie jednostek ochotniczej straży pożarnej, pozostali natomiast figurują tylko na listach członków nie mając faktycznie z jednostką żadnego kontaktu. Dlatego też, projektodawcy przewidują przyznawanie dodatków jedynie dla tych członków, którzy swoją służbę pełnili aktywnie. Ma to zapobiec rejestrowaniu się nowych osób i wypłacania dodatków takim członkom ochotniczych straży pożarnych, którzy faktycznej służby w nich nie pełnili. Ustalenie dwudziestoletniego okresu służby podczas której dany strażak brał udział w co najmniej połowie ogólnej liczby akcji ratowniczych jednostki w której pełnił służbę w ocenie projektodawców zrealizuje ten cel.

Według raportu opublikowanego w serii Badania Aktywności Obywatelskiej sporządzonego przez firmę Millward Brown na zlecenie Stowarzyszenia Klon/Jawor w wyniku badania „Kondycja sektora organizacji pozarządowych w Polsce 2012” w przeciętnej ochotniczej straży pożarnej aktywny udział w jej życiu bierze 62% członków. Oznacza to, że wypłata dodatków dla członków ochotniczych straży pożarnych rocznie wynosić będzie około 100 mln złotych.

Niniejszy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.